

en dewijl de lucht geen anderen uitgang heeft, dan door dien langs welke zij in 't lighaam werd gebragt, veroorzaakt zulks zomtijds grappige tooneelen tusfchen den arts en den zieken. Ik noemde zulk eens boertende, een twee-gevecht; doch dit berouwde mij naderhand, dewijl de Indianen 'er zich zeer te onvrede over toonden, bijzonderlijk de guiche-laar en de zieke, beide lieden, die ik anders zeer wel mogt zetten, en die ik, buiten dit oogenblik van onbedagtzaamheid, niet geerne beledigd zou hebben. (54)

Ik heb menigmaalen de groote moeite bewonderd,
door

(54) Dit voorbeeld toont hoe ligt men eene ruwe natie, wier zeden en gebruiken men niet kend, bele-digen kan. De godsdienstige verrigtingen zijn bij alle volkeren meer of min verzeeld van bijgeloof, en zullen daarom van verftandige menfchen niet openlijk befpot worden. Ik herinner mij bij deze gelegenheid eene anecdote, welke ik meene, hier juist van pafte te kunnen plaatzen. De groote LEIBNITS bevond zich eens op een fceek in de middelandfche zee. 'Er ontftond een ftorm, en de ftuurman van 't fchip ftond op het punt van den *Ultramontano* over boord te werpen, dewijl hij hem als een ketter befchouwde, om wiens wille de ftorm ontftaan was. LEIBNITZ, dit bemerkende, haalde zeer bedaard een rozenkrans voor den dag, en geliet zich als prevelde hij zeer godsdienstig zijn *pater noster* en *ave Maria*. Door deze verftandige daad redde de groote man zijn leven, het welk door 't bijgeloof van den ftuurman in groot gevaar was. F.